No.621. 1849.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 4,50; voor de buitensteden *f* 5,50; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

DINGSDAG, 1 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 April.

Onze lezers herinneren zich zonder twijfel de uitwerking, welke de openbare beraadslagingen van het groot congres der *katholijke associatie* te Maintz heeft voortgebragt, waar afgevaardigden uit alle provincien van den Duitschen Bond bijeen waren gekomen, en waar de hartelijkste vertegenwoordigers der katholijke zaak met zoo veel glans bezit namen van de nieuwe regten, hun door de Frankforter constitutie toegekend. Alvorens uit elkander te gaan, heeft de associatie een adres goedgestemd aan het *committé voor de godsdienstige vrijheid*, dat sedert 1844 te Parijs gevestigd is. Dit committé heeft in de vorige maand op dat adres een antwoord ingezonden, en schoon wij onze smart moeten betuigen, dat plaatsgebrek ons verhindert beide in haar geheel te plaatsen, willen wij ons echter het genoegen niet onthouden uit beide stukken, die zoo treffend de hartelijke broederschap tusschen de leeken verdedigers der Kerk in twee naburige groote landen doen uitkomen, eenige volzinnen aan onze geachte lezers mede te deelen.

»*De katholijke Duitsche associatie aan het bureau van het katholijk committé voor de godsdienstige vrijheid te Parijs.*

»Zeer geachte broeders in het geloof!

»De kwellingen waaraan tot dus verre de katholijke Kerk in Duitschland onderworpen is geweest, zijn u voorzeker grootendeels bekend. Doch gij zult minder bekend zijn met de talrijkheid der bezwaren, die haar sedert 50 jaren drukken. In onderscheidene streken van ons vaderland is een uitgestrekt, schrander, fijn berekend en streng doorgezet stelsel in het werk gesteld, dat, door nu eens gewelddadige, dan weder langzaam toenemende hinderpalen, door eene openbare of bedekte vijandigheid, door eene meer of min drukkende dienstbaarheid, aan de Kerk wonden heeft geslagen, welke alleen de vrijheid zal kunnen heelen. De aangematigde invloed der meest overal protestantsche gouvernementen op het onderwijs en de opvoeding der geestelijkheid; de voortdurende uitsluiting in vele Staten van het toezigt en het bestuur der Bisschoppen op de inrigtingen voor godgeleerd onderwijs, op de seminarien enz. hebben ten gevolge gehad dat hier en daar in den boezem zelven van de katholijke geestelijkheid, een met den geest der Kerk strijdige geest is ontstaan. Te gelijkertijd werd de vrije gemeenschap der Bisschoppen met het middelpunt der katholijke eenheid, even als met hunne onderhoorige geestelijkheid en de bevolkingen die aan hunne geestelijke regtspraak onderworpen zijn, overal belemmerd en krachteloos gemaakt, en de bijeenkomst der Synoden bijna onmogelijk gemaakt door de verpligting om dezelve te houden in tegenwoordigheid en onder het toezigt van ambtenaren van het gouvernement. Daarentegen zag men al de afdwalingen van het onregtzinnig of goddeloos fanatismus niet alleen geduld maar dikwijls aangemoedigd door de hoogere overheid, terwijl men onder de ellendigste voorwendsels aan de Katholijken hardnekkig de magtiging weigerde om dagbladen in het licht te geven, die bestemd waren om de ontelbare aanvallen en de vuige lasteringen te wederleggen, waarmede men hunne Kerk overlaadde. Maar het zijn niet alleen de regten der katholijke Kerk, hare vrije werking en wettige ontwikkeling die onophoudelijk aan banden gelegd zijn, met verguizing der beloften die in plegtige traktaten waren geboekstaafd; ook aan hare bezittingen heeft men de roekelooze hand geslagen....

Zoodanig was de staat der Duitsche Kerk tot dat, ten gevolge der jongste omwenteling van Frankrijk, in Duitschland die groote beweging ontstond, die ons eene ernstige verbetering doet hopen, zoowel voor onze staatkundige als voor onze dierbaarste belangen, de godsdienst en de Kerk. Wij ontveinzen het ons niet, het zal geene gemakkelijke taak zijn voor de Kerk die volledige vrijheid te verkrijgen, welke haar toekomt, en welke zij noodig heeft voor de ontwikkeling harer weldadige werking; die vrijheid, welke op aller lippen is, welke men zegt aan allen te willen verzekeren, en welke men nogtans aan de Kerk, aan de algemeene maatschappij der zielen weigert of beknibbelt. Nogtans zijn wij bereids in het bezit van middelen, die de Katholijken kunnen helpen om te bekomen wat hun ontbreekt; want de vrijheid van drukpers en het regt van associatie hebben wij verkregen....

...... Sedert achttien jaren slaan wij met vreugde en bewondering de pogingen gade welke gij in het werk hebt gesteld, om de vrijheden, door uw *charter* toegezegd, tot eene waarheid te maken. Uwe pogingen zijn niet vruchteloos geweest; en hoezeer gij nog niet de volle erkenning van de regten der Kerk hebt verworven, hebt gij echter aan de wereld getoond wat zamenwerking en moed vermogen; hebt gij ons in het bijzonder geleerd hoe men ijver aan den geest van doorzetting, geestdrift aan volharding moet paren....."

In het door den graaf de Montalembert onderteekend antwoord leest men o. a.

»De kwellingen der Kerk in uw vaderland hadden sedert lang onze belangstelling opgewekt, wegens die strenge dienstbaarheid, waartoe de dwaze verdrukking der menschen en de ramp der tijden haar gebragt hadden. Maar welken grond van hoop vonden wij niet voor de toekomst in het ontstaan van eene associatie gelijk de uwe, in dat edel denkbeeld, 'twelk de Katholijken van Duitschland, op het oogenblik dat alle staatkundige instellingen ontzenuwd of onteerd zijn, heeft opgewekt om gebruik te maken van het regt van associatie ten einde de regten, de waardigheid en de onafhankelijkheid der Kerk te vorderen, en om door hunnen moed het herstel van haren alouden roem voor te bereiden.

»Gij hebt het dus gevoeld, mijne heeren: de dwaling is nimmer krachtig door haar zelve; zij bezit geene andere kracht dan de stoutmoedigheid van hare verkondigers en de zwakheid van de vrienden der waarheid. Laten wij, die de waarheid lief hebben, haar leeren dienen zonder te twijfelen aan hare zegepraal. Het ontbreekt der waarheid niet aan wapenen; het ontbreekt haar slechts aan strijders.

»Voorzeker, t' is door vreedzame pogingen, door een strengen eerbied voor de wettigheid, dat wij stapvoets ons heilig doel moeten bereiken, zonder iets te ontleenen aan die oproerige en anarchistische woelingen, waarvan minder heilige zaken een gebruik maken, dat dezelve tot schande strekt. De regten van het gezag, ten allen tijde heilig in het oog der Christenen, moeten zulks bovenal zijn in onze oogen, in deze tijden van algemeene afdwaling en toomeloozen hoogmoed. Maar onze onderwerping aan de wetten, onze billijke nederigheid voor de door God gestelde magten, verzwakken in geenen deele de krachtige toewijding onzer zielen aan de regten der waarheid. In het trachten naar die regten is eene volharding, een warme ijver noodig, die de Associatie levendig houdt, maar die zonder haar, kwijnen. Bijaldien alle vereeniging eene kracht is, dan is dit wel bovenal het geval wanneer die vereeniging zamengesteld is uit geloof, liefde en hoop.

Men leest in het *Zondagsblad:*

»Uit eene goede bron vernemen wij dat de Koning het voornemen heeft om, op het voorbeeld van wijlen zijn grootvader, publieke audientiën te geven. Dit zou zeker zijne populariteit sterk vermeerderen; want men heeft het altijd bejammerd dat Willem II zoo weinig toegankelijk was voor zijne onderdanen."

»Gelijk men weet bestaan er conduite-lijsten van officieren, waarvan een duplicaat wordt gehouden. Een dezer twee lijsten berust bij het Departement van Oorlog, de andere bij den chef van het corps. Thans heeft Z. M. als een blijk van zijne bijzondere belangstelling in het leger, een derde afschrift der conduite-lijst begeerd om ze in zijne bijzondere bewaring te nemen en zich derwijze op de regte hoogte te houden."

»Met 1 Mei 1849 wordt in dienst gesteld de schoenerbrik *Ternate*, onder bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse G. Fabius, met bestemming om de Haringvloot te beschermen en te begeleiden."

De gouverneur van de provinçie Zuid-Holland, heeft, bij de volgende circulaire van den 18 April jl., aan burgemeesters en assessoren der gemeenten ten platten lande in de kies-districten voor den landelijken stand, waarvan de hoofdplaatsen zijn: Noordwijk, Oegstgeest, Naaldwijk, Pijnacker, Delfshaven, Alphen, Stompwijk, Haastrecht, Meerkerk, Ridderkerk, Hellevoetsluis, en Geervliet, toegezonden de gearresteerde lijsten der bevoegden tot kiezers ten platten lande:

„In verband met mijn besluit van den 7 Februarij 1849, A, n°. 1410 (1 ste afd.) en ter bevordering van de reeds aangevangene werkzaamheden betrekkelijk de verkiezingen, ter vervanging van de in dit jaar, voor het district, waartoe uwe gemeente behoort, aftredende leden der staten van de provincie Zuid-Holland voor den landelijken stand, heb ik de eer, uwe aandacht bijzonder te vestigen op den inhoud van het reglement omtrent de zamenstelling der Provinciale staten, vastgesteld bij koninklijk besluit van den 30 Mei 1825, n°. 98, alsmede op het koninklijk besluit van den 10 December 1829; n°.37, vermeld in het *Provinciaal Blad* n°. 129 van dat jaar, waarbij § *h*, van voornoemd reglement voor vervallen verklaard en buiten werking gesteld is; en verzoek ik Ued. wijders, om bijzonder in aanmerking te willen nemen en bij de op handen zijnde verkiezing stiptelijk op te volgen de voorschriften van art. 37 en volgende, aangaande de wijze en toedragt der benoeming; daarbij bijzonder lettende op de benoeming door den gemeente-raad eener commissie van drie leden uit de stemgeregtigde ingezetenen, aan twee van welke een der sleutels van de stembus zal moeten worden in bewaring gegeven.

„Voorts doe ik, naar aanleiding van art. 36 van het opgemelde reglement aan Ued. bij deze toekomen een met het getal stemgeregtigden binnen uwe gemeente overeenstemmend aantal exemplaren van de in dat artikel vermelde, door mij gearresteerde, algemeene lijst der kiesbevoegden en een gelijk getal stembiljetten, met uitnoodiging, om, in gevolge art 37, op den 3 Mei aanstaande, of, indien zich daartegen verhindering mogt opdoen, op den volgenden dag, van beide een exemplaar aan de stemgeregtigde ingezetenen uwer gemeente te doen bezorgen, en de stembriefjes vervolgens, drie dagen daarna, in eene, volgens het voorschrift van gemeld artikel, met drie sloten geslotene bus te doen ophalen; zullende daags daarna, volgens de voorschriften van artt. 40, 41 en 42, de bus in eene vergadering van den gemeente-raad, en ten overstaan der commissie uit de stemgeregtigden, geopend en de uitslag der stemmingen, benevens een proces-verbaal in dubbel van het verrigte, moeten worden opgemaakt.

„Ik verzoek Ued. het bedoelde verbaal met de meeste naauwkeurigheid in dubbele expeditie op te maken, het getal der ingekomen biljetten daarin duidelijk te vermelden, met bijzondere opgave van het getal derzulken, welke als voldoende in aanmerking zijn gekomen, en van de zoodanigen, waarop, als niet eigenhandig geteekend, of niet ingevuld en bevestigd volgens de voorschriften van art. 38, of niet behoorlijk gesloten, geen of slechts gedeeltelijk regard is kunnen worden geslagen; voorts de personen, op welke stemmen zijn uitgebragt, in dat verbaal, in dezelfde *alphabetische orde*, waarin de *gedrukte lijst* is opgemaakt, op te noemen, en achter elks naam in cijfers uit te drukken het getal stemmen, door ieder hunner verkregen, alsmede het beroep en de woonplaats van de daarin voorkomende personen; zullende *eéne* expeditie van het voorschreven verbaal, na door al de tegenwoordig zijnde leden van het bestuur en van de commissie uit de stemgeregtigden te zijn geteekend, nog denzelfden dag, en alzoo uiterlijk op den 8 of 9 Mei eerstkomende, aan mij moeten worden ingezonden, welken termijn ik Ued. bepaaldelijk verzoek niet te overschrijden, vermits de tijdige bijeenroeping der kiezers en de daarmede in verband staande werkzaamheden bij het provinciaal gouvernement daarvan geheel afhangen."

Aan het verslag der zitting van ll. Vrijdag ontleenen wij nog het volgende. In discussie was art. 77*f* van het reglement van orde luidende aldus:

„Wanneer het wijzigingen geldt, die niet volgens art. 82 vooraf ingezonden en rondgedeeld zijn, kan de commissie het uitstel der beraadslagingen vorderen tot het doen van haar onderzoek. Zulk een stelsel wordt in het gestelde geval ook op verlangen van tien leden verleend. Bij het uitstel wordt de wijziging óf blootelijk naar de commissie van rapporteurs óf naar de afdeelingen verzonden."

Ter gelegenheid van dit artikel vraagt de Minister voor de zaken van de R. C. Eeredienst het woord en zegt hoofdzakelijk:

„Hij moet namens de regering op een bezwaar wijzen, dat bij de regering omtrent dit voorgesteld artikel is gerezen. Meermalen is in den loop dezer langdurige beraadslagingen, het gevaar aangetoond dat aan het regt van amendement is verbonden. Verre is het van hem om iets op dat regt te willen afdingen; neen, maar het valt zijns erachtens niet te ontkennen, dat het te ver gedreven gebruik van dat regt leiden kan tot bedenkelijke gevolgen. De commissie van herziening van het reglement heeft dat zelve begrepen en heeft teregt voorzorgen en behoedmiddelen tegen dat overijld gebruik genomen, en voorgesteld dat nopens zoodanige amendementen de commissie het uitstel der beraadslagingen kan vorderen of wel dat tien leden zulk een uitstel kunnen vragen. Te regt heeft men zoodanige voorzorgen voorgesteld, omdat toch ieder amendement, de diepste greep in een wetsontwerp kan doen; de gansche economie van de wet kan vernietigen en den ganschen zamenhang verbreken. Daarom is het van belang, dat de vergadering gelegenheid hebbe om met beraad over de strekking van een voorgedragen amendement te oordeelen."

Maar zoo zeer te regt de commissie daarin ook hebbe gehandeld; ook hier heeft zij weder het bewijs geleverd, dat zij de regering geheel heeft willen buiten sluiten, terwijl de regering, als autheur van een ontwerp, toch het beste in staat is om te oordeelen in hoe verre een of ander amendement met de economie van de wet strookt of strijdt De regering had derhalve eveneens dienen te hebben, de bevoegdheid tot het verlangen van een uitstel.

Die bevoegdheid is haar bij het artikel evenwel onthouden, dat acht Z. Exc. niet voorzigtig en niet regtmatig. Niet voorzigtig, omdat men de kamer buiten de gelegenheid stelt om licht te erlangen, daar waar zij dit alleen en meest voldoende kan bekomen. Maar bovendien is het in het belang der regering om uitstel te kunnen vragen, daar het niet aan elk gegeven is om dadelijk juist te doorschouwen welken invloed een geïmproviseerd amendement op het gansche zamenstel van eene wet kan hebben. Z. Exc. herinnert hoe op den dag der beraadslaging van de belangrijke, en ook dikwerf genoemde beruchte wet van 6 Maart 1844, eene wijziging is voorgedragen waardoor de gansche economie van die wet werd veranderd.

Maar buitendien, het is volgens Z. Exc onregtmatig dat der regering dat regt niet is toegekend. De beslissing door deze vergadering, gisteren genomen, waarbij het stelsel der zelfstandige rapporteurs is verworpen, die beslissing brengt mede dat het beginsel van het gemeen overleg ongeschonden is bewaard. Dat gemeen overleg, heeft deze vergadering, onverschillig over de kwestie waaraan dat overleg zijn grond verschuldigd is, gewild dat zou uitmaken de grondslag van de overwegingen, en nu vraagt Z. Exc. of nu noodzakelijk daarmede verbonden moet worden, dat aan de regering de bevoegdheid niet ontzegd worde om over een abrupt voorgedragen amendement haar oordeel te laten gaan en dientengevolge uitstel der discussien te vragen.

Z. Exc. verlaat alsnu zijn plaats en op zijne gewone zitplaats als lid der Kamer, stelt hij als zoodanig een amendement voor, de strekking hebbende, dat het bedoelde uitstel ook wordt verleend op verlangen van de hoofden der departementen van algemeen bestuur. Het eenvoudig gevolg daarvan zal zijn, dat dan niet *per se* dat uitstel zal worden verleend, maar dat de Kamer beslissen zal of het uitstel al dan niet verleend wordt.

Uit het algemeen verslag van de commissie van rapporteurs, betreffende de voordragt wegens de te verleenen schadevergoeding en wachtgelden aan buiten betrekking gerakende ambtenaren, geteekend door de heeren Smit, v. d. Linden, Dirks, v. Hall en Verwey Mejan, blijkt, dat de Regering heeft toegegeven aan het verlangen, om van de schadevergoeding aan de *voor hun leven* benoemde ambtenaren in deze verordening geene melding te maken. Vrij algemeen was men van gevoelen, dat de helft van de bezoldiging als maximum en geenszins als minimum behoorde te worden gesteld; — sommige leden verlangden, dat het toekennen van wachtgelden en de duur daarvan aan bij de wet zelve bepaalde voorwaarden zoude worden verbonden; terwijl enkele leden het beginsel van het verleenen van wachtgeld hebben bestreden, en de voorkeur zouden geven aan het uitkoopen van de buiten betrekking gerakende ambtenaren, of aan het verleenen van eenigen onderstand aan dezelve, gedurende een korten tijd, ten einde hen daardoor aan te sporen eenige andere winstgevende betrekkingen te zoeken.

Bij de beantwoording der bedenkingen door den tijdelijk voorzittenden Minister, den heer Donker Curtius, heeft de Regering opgegeven hetgeen zij reeds had gedaan, ter uitvoering harer ontwerpen, zoodanig als die in het verslag van den Raad der Ministers van 13 November zijn geschetst, en van hetgeen zij nog voornemens is te doen bij het goedkeuren van het onderwerpelijke voorstel. Zij heeft het tevens niet ongepast geacht, het denkbeeld te bestrijden, 't welk meermalen is geopperd, alsof de huishouding van dezen Staat zoo veel kostbarer was dan elders, en heeft bijzonder België tot punt van vergelijking aangenomen. Zij heeft in de eerste plaats doen opmerken, dat de uitgaven in België in het algemeen minder bedragen, dan die in Nederland, ter zake van het minder beloop der renten van de openbare schuld, doch dat, na aftrek daarvan de Belgische begrooting bedraagt 89 millioenen, en de Nederlandsche daarentegen niet meer dan 35 millioenen guldens. Om echter nog een juister punt van vergelijking te vinden, zoude men van deze som nog moeten aftrekken de pensioenen, welke in België ƒ 1,111,730, in Nederland ƒ 3,332,062 beloopen, waardoor de begrooting in België zoude bedragen ƒ 38,000,000 en in Nederland ƒ 31,500,000. Ten einde echter de vergelijking zoo juist mogelijk te maken, zoude men van de Belgische begrooting moeten aftrekken de kosten der ijzerbanen, die in Nederland niet ten laste van den Staat komen, en van de Nederlandsche begrooting de kosten der zeemagt, welke in België slechts een half millioen bedragen, en dan erlangt men voor de kosten van het beheer van den Staat in België 35 millioen guldens, en in Nederland 26; — weshalve die kosten, in verhouding tot de bevolking, tamelijk gelijk staan, behalve dat men in Nederland nog in veel grootere uitgaven voor waterkeeringen moet voorzien dan in België

Tot eenige bijzonderheden overgaande betoogt de Regering, dat de kosten van de heffing der hoofdmiddelen, als directe en indirecte belastingen, inkomende regten en accijnsen in België 11 ten honderd, in Nederland $7\frac{1}{2}$ ten honderd bedragen; — dat bij de directe belastingen, inkomende regten en accijnsen in België 5105 ambtenaren zijn geplaatst, genietende ƒ 1,985,900, in Nederland 2711 ambtenaren, genietende ƒ 1,098,975.

Voorts heeft de Regering het bedrag der besparingen opgegeven, welke alsnu reeds bij de onderscheidene ministeriën verkregen zijn Deze beloopen ƒ 786,900; waarvan alleen bij het Ministerie van Oorlog ƒ 600,000 Zij meent, bij de vermelding daarvan te hebben aangetoond, dat zij daarbij geenszins in het blinde rondtast, maar stelselmatig te werk gaat. Zij verzekert verder, dat de wet op de burgerlijke pensioenen thans een onderwerp van beraadslaging uitmaakt, en dat zij zich vleit, nog in deze zitting eene voordragt deswegens te zullen kunnen indienen.

De Regering verklaart zich tegen de meening dergenen, die het lot der ambtenaren geheel in het onzekere willen laten, en hen blootstellen aan eene algeheele weigering van ondersteuning Zij meent, dat dit voor meer bejaarden, van welke bijdragen zijn gevorderd voor een eventueel pensioen, niet te regtvaardigen zoude zijn. Zij draagt voor, om aan ambtenaren, die buiten betrekking geraken gedurende 1849 en 1850, en den ouderdom van 40 jaren hebben bereikt, een wachtgeld te verleenen van ten minste de helft van hun tractement; — aan hen, die den ouderdom van 40 jaren nog niet hebben bereikt, gedurende 5 jaren, een wachtgeld van twee derden van hunne bezoldiging; — dat geen wachtgeld meer dan ƒ 3000 zal mogen bedragen; — dat een op wachtgeld gestelde ambtenaar, die weigeren mogt eene hem aangebodene betrekking te aanvaarden, zijne aanspraak op wachtgeld verliest, en dat deze bepalingen in geen geval aanleiding zullen kunnen geven tot eene verhooging der staatsbegrooting.

Het algemeen verslag betreffende de reis- en verblijfkosten van de leden der Eerste en de reiskosten van de leden der Tweede Kamer, is geteekend door de Heeren Smit v d. Linden, Dirks, v. Hall en Verwey-Mejan De Minister van Bosse heeft aangemerkt, dat sommige leden ten onregte bij deze gelegenheid de voordragt hebben verlangd van een geheel nieuw tarief van reis- en verblijfkosten voor alle ambtenaren. De Regering meent, dat dergelijk tarief door den Koning moet worden vastgesteld en niet tot de werkzaamheden der Kamers behoort, maar verklaart tevens, dat deze kosten, die reeds in 1840 tot op de helft zijn verminderd, nog eene aanzienlijke vermindering zullen kunnen en moeten ondergaan. Zij draagt de reiskosten voor tegen ƒ 1,50 voor elk uur afstands, zoo wel voor elke heenreis, als voor elke terugreis. Zij wil niet tegenspreken, dat daardoor in vele gevallen de te doene uitschotten overtroffen kunnen worden; maar in den winter, en voor de leden, welke uit Groningen, Vriesland en Zeeland moeten komen, kan dit anders zijn Aan de leden der Tweede Kamer wordt deze vergoeding gedurende elke zitting slechts eenmaal voor de heen- en voor de terugreis toegelegd; — aan de leden der Eerste Kamer zoo dikwerf deze tot het houden harer bijeenkomsten wordt opgeroepen. De verblijfkosten voor de leden der Eerste Kamer, ƒ 8 voor elken dag, worden verleend van den dag der bijeenroeping der vergadering, tot dien, op welken zij tot nadere bijeenroeping uiteengaat, of tot den dag der sluiting van de zitting; — doch geenszins aan de leden, welke met ter woon in de stad gevestigd zijn, alwaar de Staten-Generaal vergaderen.

Uit het algemeen verslag, betreffende de regeling van het fonds der koopprijzen van domeinen, opgemaakt door de Commissie van Rapporteurs, bestaande uit de heeren Heemskerk, Poortman, Fokker, v. Hall en Storm, blijkt, dat men in de afdeelingen met leedwezen heeft gezien, dat een kapitaal, ter vermindering en delging van schuld bestemd, is aangewend om te voorzien in buitengewone behoeften. Men heeft verlangd te vernemen, welk het oogmerk der Regering was met de aanwending de verdere baten van dit fonds, en den wensch te kennen gegeven, dat deze baten mogten strekken tot aflossing van schuld.

Van regeringswege is door den minister van Bosse daarop geantwoord, dat toen de toestand van de zilver-circulatie dringend verbetering behoefde, de baten van het domein-fonds bij de wet daartoe zijn aangewezen; dat dan eerst eene verdere bestemming aan deze bate zal kunnen worden gegeven, wanneer het werk der hermunting, waarvan het einde met rassche schreden nadert, zal zijn afgeloopen; — dat de regering instemt met het gevoelen, dat deze baten tot delging van schuld moeten gebezigd worden, en inmiddels doorgaans met goed gevolg voortgaat met den verkoop der domeinen.

Uit een overgelegden staat is gebleken, dat tot en met den 21 December des jaars 1848 een nominaal bedrag van ƒ 82,980,178 aan oude zilveren geldspeciën is vernietigd. De regering heeft op nieuw verzekerd, dat door minder muntverlies dan waarop was gerekend, de aanzienlijke som van ƒ 1,131,196 in uitgave is bepaald.

'sGRAVENHAGE, 29 April. Gisteren heeft Z. M. de Koning in het paleis in het Noordeinde particuliere audientien verleend aan vele hoofd- en verdere officieren der verschillende wapens, aan vele deputatien en commissien van besturen of autoriteiten, enz. Daaronder heeft men opgemerkt een aantal leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal, commissien van het Provinciaal Geregtshof in Utrecht, van dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland, van het stedelijk bestuur van Dordrecht enz. Ook verschillende particulieren zijn bij den Koning ten gehoore ontvangen. Z. M. droeg de uniform van hoofdofficier der marine.

— De deputatie van de Luxemburgsche geestelijkheid is gisteren middag ten 12 ure bij den Koning-Groothertog in een bijzonder gehoor ontvangen. Z. M. heeft zich ongeveer een half uur allerminzaamst met de heeren der deputatie onderhouden. Alle de leden waren in de hoogste mate voldaan over de heuschheid en welwillendheid, waarmede de Koning hen had toegesproken. Heden nog vertrekt de deputatie uit deze residentie naar Brugge, om bij de wijding van eenen nieuwen bisschop aldaar tegenwoordig te zijn.

— Het heeft den Koning behaagd den Franschen divisie generaal Achard te benoemen tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, en zijne attaches, de heeren Bethsy en d'Oscar de l'Espère tot ridders dier orde.

— Gisteren morgen is de Hanoversche generaal-majoor von Hattorf naar Hanover teruggekeerd.

— In de residentie is van zijne buitengewone zending naar Nassau, teruggekeerd de kolonel Sloet.

— Alhier is aangekomen en aan het hotel *Bellevue* afgestapt de vrijheer von Beaulieu Marconnay, Kamerheer van den Groot-Hertog van Saksen-Weimar-Eisenach belast met eene particuliere zending bij de Erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach.

In het hotel *het Heeren Logement* zijn aangekomen de heer burgemeester en overige leden der stedelijke regering van Dordrecht, ten einde bij Z. M. ten gehoore te worden toegelaten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 April. Gisteren is in de zitting der nationale vergadering de beraadslaging voortgezet over het budget van marine. De civiele ambtenaren van het departement hebben nog meer vermindering in hunne bezoldiging moeten ondergaan, dan het voorstel der commissie had aangegeven.

Tegen het einde der zitting heeft Felix Pyat verlof gevraagd om den minister van binnenlandsche zaken te interpelleren over feiten, die volgens zijn oordeel het regt der kiesvergaderingen verstoorden.

In de zitting van heden werden die interpellatien van den heer Pyat aangehoord. De heer Leon Faucher beantwoordde dezelve met juistheid en kracht. Aan het slot zijner rede deed hij opmerken, dat het oogenblik zeer slecht gekozen is om het gouvernement beschuldigingen aan te wrijven. En inderdaad, alle avonden wordt de rust der hoofdstad eenigermate verstoord of ten minste bedreigd en hierdoor de veiligheid van handel en nijverheid in de waagschaal gesteld.

De vergadering heeft daarop naar de bureaux verzonden eenige voorstellen van Pierre Leroux en St. Romme, strekkende om eene commissie van vijftien leden te benoemen, tot het opstellen van een wetsontwerp over de uitoefening van het regt tot het houden van kies-vergaderingen.

Eindelijk werd de beraadslaging over het budget van marine hervat, waarvan de laatste hoofdstukken zonder gewigtige discussien of merkwaardige incidenten zijn aangenomen. Eene enkele vraag heeft slechts een weinig belangstelling opgewekt, die namelijk of Frankrijk besloten had de Markiezen-eilanden altijd te blijven bezetten? — »Ja," zeide de heer Mauguin. — »Neen," sprak de heer Aylies. — »Dit vraagstuk wordt nog overwogen," antwoordde de minister van marine. De vergadering besloot de eilanden nog bezet te doen houden, doch verwierp tevens 50,000 francs, die voorgesteld waren voor de werken aan de etablissementen in Oceanie. Het geheel budget van marine werd vervolgens aangenomen.

— De heer Forbin-Janson heeft ll. Woensdag Parijs verlaten en zich op reis naar Gaeta begeven met instructien voor den heer d'Harcourt en een eigenhandig schrijven van den President der Republiek aan Z. H. Pius IX.

Men heeft veel gesproken over dien brief, welke, zoo men zegt, de persoonlijke belofte bevat van den Paus in al zijne regten te herstellen.

— Het gouvernement heeft per telegraaf berigt ontvangen, dat de van Marseille en Toulon afgezeilde flottilje den 25 April *ter reede van Civita Vecchia is aangekomen. Tegen den middag was de stad reeds met* 1800 *man bezet. De autoriteiten boden geen den minsten tegenstand.* Den volgenden morgen werden de overige troepen ontscheept en was men ijverig bezig met het materieel te ontladen.

— Uit het rapport over de uitgaven van het voorloopig bestuur is gebleken, dat de Prins van Joinville in de maand Mei des vorigen jaars heimelijk den Franschen grond heeft betreden. De maatregelen om hem te bewaken hebben eene som van 2414 francs vereischt.

— Het feest ter viering van den 4 Mei, den gedenkdag van het uitroepen der republiek, zal, naar het zich laat aanzien, zeer prachtig worden gevierd. Het gouvernement vraagt daartoe 200,000 fr., doch ook de stad Parijs zal er toe bijdragen.

— Gisteren avond heeft men in de wijken St. Denis en St. Martin talrijke zamenscholingen van kwaadwilligen waargenomen, die onder het zingen van de *Marseillaise* en het air *des Lampions* de straten doorkruisten en veel moedwil pleegden. De autoriteiten zagen zich verpligt de wet op de zamenscholingen te doen aanplakken. Te Lyon, Perpignan, Pia, Millas en meerdere plaatsen hebben de *rooden* ongeregeldheden bedreven. Waarschijnlijk staan deze onlusten in verband met de woelingen der *rooden* in den verkiezingstrijd, die te Parijs en in de departementen reeds hevig wordt gevoerd.

— Proudhon heeft naar Geneve de wijk genomen, en leefde daar onbekend onder den aangenomen naam van Froment, professor in de wiskunde. Zijne verblijfplaats is echter ontdekt door een voormalig minnaar van de dochter van een passement-fabrikant in de straat St. Denis, met welke Proudhon reeds in den echt zou zijn getreden, indien het bankroet van de *Volksbank* en zijne veroordeeling zulks niet hadden belet.

— De Fransche gezant Napoleon Bonaparte is in eene zoo groote overhaasting uit Madrid vertrokken, dat hij noch bij de Koningin, noch bij de Koningin-moeder een afscheidsgehoor heeft kunnen vragen. Hij heeft slechts eene visite gemaakt bij den President van den raad en bij den minister van buitenlandsche zaken.

— Cabrera, wiens wond weder is opengegaan, en die eene schuilplaats in Frankrijk had gezocht, is den 22 te Err, departement der Ooster-Pyreneeën gevangen genomen; ook zegt men zijn te Osseja een 40tal oproerlingen,

waaronder de kolonel Boquica, gevat. Den 23 is Cabrera te Perpignan aangekomen, waar hem een verblijf in het fort Lamalgue is gereed gemaakt. De generaal Ballasteros stelt zich nu aan het hoofd der vereenigde Progressisten en Carlisten.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 29 April. Betreffende den oorlog in Hongarije zijn hier de meest uiteenloopende geruchten in omloop. Terwijl sommigen verzekeren, dat te Weenen zelf een bedenkelijke gisting heerscht, daar de Hongaren ook aan den Beneden-Donau overwinnaars geweest zijn, Carlowitz reeds gebombardeerd hebben, Perezel zonder tegenstand in Bukovar is binnengerukt en de Hongaarsche voorposten den 23sten reeds bij Wieselburg stonden, melden anderen, en met grootere waarschijnlijkheid, dat zoowel de Hongaarsche als de keizerlijke troepen vaste stellingen ingenomen hebben en dat van weerszijden onderhandelingen aangeknoopt zijn.

— De *Wiener Ztg.* treedt in haar officieel gedeelte in eene beschouwing van den oorlog in Hongarije en geeft het standpunt op, van waar de gebeurtenissen in dit land moeten beoordeeld worden. Na aangetoond te hebben, dat de wettige orde van zaken alleen langs den vreedzamen weg niet kon hersteld en het lot van Hongarije alleen op het slagveld kan beslist worden, verklaart bovengenoemd blad, dat daartoe de strijdkrachten des keizers op zoodanige punten moeten geconcentreerd worden, welke volgens strategische berekeningen, de meest geschikte zijn, om de vijandelijke armee te vernietigen. Dit geschiedt — zoo gaat het blad voort — op het tegenwoordig oogenblik; doch het is onmogelijk, de verschillende bewegingen, die daartoe gevorderd worden, dagelijks bekend te maken. Men kan er zich echter op verlaten, dat een moedig, van alle krijgsbehoeften wel voorzien leger, onder beproefde generaals, het vaderland in Hongarije verdedigt en dat alle hoop bestaat op den eindelijken voorspoed van onze wapenen over de misdadige factie, die het verderf des vaderlands bedoelt.

— De Hongaren maken zich gereed om de Russen te gemoet te trekken, zoo het waar is dat deze uit de Donau-Vorstendommen, waar zij in iederen burger een vijand hebben, 30,000 man voor Zevenbergen kunnen missen. De landdag in *Debreczin* heeft in het vooruitzigt daarop eene nieuwe recrutenheffing van 200,000 man bevolen, waarvan 100,000 man voor Zevenbergen zijn bestemd. De recrutering geschiedt door vrijwe werving. Elke gemeente geeft aan hare vrijwilligers 20 gulden handgeld, en wijst hun bovendien een stuk akkerland aan tot altoosdurend gebruik, na den volbragten diensttijd. Wanneer het kontingent niet door vrijwilligers voltallig wordt, dan gaat men tot eene loting over.

— Pesth is door de Oostenrijkers ontruimd.

— Men schrijft uit Warschau 21 April: De Keizer bevindt zich met de gansche familie te Moskou. Men spreekt van een op handen zijnde bezoek te Ollmütz.

— De Wurtemburgsche Kamer heeft het gouvernement uitgenoodigd de rijksconstitutie door het officieele blad bekend te maken; ook heeft zij met 79 tegen 3 stemmen een voorstel aangenomen, om eene amnistie voor de staatkundige gevangenen te verzoeken.

— Men schrijft uit Hanover, 26 April. Heden verscheen eene koninklijke proclamatie, waarbij de tegenwoordige Tweede Kamer wordt ontbonden verklaard.

FRANKFORT, 27 April. Overeenkomstig met het besluit door de nationale vergadering gisteren genomen, heeft het rijksministerie besloten commissarissen af te zenden aan de Duitsche regeringen, welke vooralsnog de rijksconstitutie niet hebben aangenomen. De heer Bassermann zal zich naar Berlijn begeven, met den last om zijne uiterste pogingen aan te wenden, ten einde den koning over te halen tot het aannemen der constitutie en der keizerlijke waardigheid. De goede uitslag dezer pogingen wordt zeer in twijfel getrokken. Men vleit zich dat de commissarissen beter in Saksen en Hanover zullen slagen, alwaar de Kamers en het volk de regering tot toetreding dwingen zullen.

— De nota, waarin de Beijersche regering verklaart de rijksconstitutie niet te erkennen, bevat den voorslag van eene bijeenkomst van gevolmagtigden der onderscheidene Duitsche regeringen, die in gemeenschappelijk overleg, de noodige veranderingen zullen maken. Beijeren verklaart zich wijders met den meesten nadruk tegen de uitsluiting van Oostenrijk. De Beijersche regering verwerpt deze constitutie, omdat zij in plaats van de eenheid en bloei van Duitschland te bevorderen, integendeel eene bron van tweedragt en onheil voor hetzelve moet worden.

BERLIJN, 27 April. *De Tweede Kamer is ontbonden verklaard, en de eerste voor een onbepaalden tijd verdaagd.*

Als redenen voor dezen maatregel wordt in het koninklijk besluit hoofdzakelijk gezegd, dat de verhandelingen dezer Kamer gedurende de laatste weken niet hadden beantwoord aan de verwachting, welke de regering van dezelve had meenen te mogen koesteren. De besluiten toch, door haar sedert dien tijd genomen, waren meestal, dan eens in den geest van deze, dan weder van die zijde der Kamer, het resultaat van eene meerderheid van eene of slechts weinige stemmen; een bewijs dat het toeval meerendeels den uitslag besliste.

Toen bovengenoemd koninklijk besluit door den president der Kamer voorgelezen en de zitting daarop gesloten was, ging de Kamer in de diepste stilte uiteen. De linkerzijde begaf zich naar de conversatiezaal, waar ook ten spoedigste de hoofden onzer democratie ontboden werden.

Reeds gisteren had zich onder een gedeelte der bevolking eene soortgelijke gisting vertoond, als in de maand September des vorigen jaars. Dit was heden in nog hooger graad het geval. Reeds hebben botsingen tusschen deze massas en de rustbewaarders plaats gehad, ten gevolge waarvan een aantal personen in hechtenis zijn genomen. Bij een der barricades is van weerskanten een schot gevallen. De andere zijn gedeeltelijk door de burgers zelven weggeruimd. Men heeft een vijftal dooden te betreuren. Zaturdag morgen begonnen de zamenscholingen weder op nieuw.

Het schijnt dat eene gedeeltelijke wijziging van het ministerie zal plaats vinden. Men noemt von Radowitz als opvolger van graaf Arnim; ook spreekt men van den heer von Gerlach.

ITALIE.

Men schrijft uit Rome aan de *Nazione*, dat Garibaldi met zijne eigene troepen handgemeen is geweest, zoodat hij, na het kanon tegen zijne soldaten te hebben gerigt, om zijn leven te redden, eindelijk de vlugt heeft moeten nemen. Graaf Cesar Cadranchi is in vrijheid gesteld en hem zijn passen voor het buitenland verstrekt. Rome is in een betreurenswaardigen toestand. Het volk leeft van de nationale werkplaatsen en staat ter beschikking der demagogen. De oproeping om hulptroepen is zonder gevolg gebleven, zoodat de stad slechts door vreemde gelukzoekers wordt bestuurd. Men ziet volstrekt geen geld meer; op het gouvernementspapier is reeds 30 pCt. verlies.

De generaal Avezzano, gewezen bevelhebber der burgerwacht van Genua is thans te Rome met vele andere Genueesche vlugtelingen. Men heeft hem reeds eene openlijke hulde gebragt, bij welke gelegenheid hij tot het volk eene toespraak heeft gehouden. Men zegt dat de minister Manzoni op zijne reis naar Londen belangrijke munten en manuscripten uit de bibliotheek van 't Vatikaan heeft medegenomen, ten einde die voorwerpen in Engeland te verkoopen of te verpanden. De regering wendt thans alle maatregelen aan, tot een hevigen tegenstand (?) De vrijwillige troepen der Napelsche grenzen en van het Boloneesch gebied worden te Rome zaamgetrokken; zoodat de bezetting dier stad met drie legioenen ieder van 2000 à 2500 man zal versterkt worden. Een gedeelte dier troepen zal vermoedelijk naar Civita-Vecchia worden gezonden. (Te Parijs was het gerucht verspreid dat een tegenopstand den 20 April te Rome was uitgebarsten.)

Men zegt dat de heer Mercier, buitengewoon gezant der Fransche republiek aan de bestuurders van den Romeinschen staat geraden heeft hunne zaken in orde te brengen en Rome te verlaten, terwijl het nog tijd is. Manzoni is reeds afwezig; Campello insgelijks; Berti-Pichat is te Bologna. De driemannen veinzen een vast voornemen van zich tot het uiterste te verdedigen. Generaal Avezzano is benoemd tot Minister van oorlog en marine.

Men kan zich inmiddels geen denkbeeld maken van den euvelmoed van het revolutionair bestuur, en van zijne aanmatiging in kerkelijke verordeningen. Men herinnert zich hoe een gesuspendeerd priester op last der regering op Paschen de Mis las aan het altaar, waar vroeger alleen de Paus het onbevlekte offer opdroeg; men weet nog dat Mazzini vervolgens het balkon der St. Pieterskerk beklom om zich door de factie te laten toejuichen. Maar even ergelijk is de achteloosheid der regering. De honendste karikatuurplaten worden straffeloos verkocht en in den schouwburg wordt eene Italiaansche omwerking van de Tartuffe opgevoerd, alleen om een priesterlijk gewaad op het tooneel te kunnen doen verschijnen. Het is blijkbaar, dat het bestuur alle katholijk gevoel en liefde voor het Pausschap bij het volk wil verstikken. Daartoe werkt zij ook de protestantsche Propaganda in de hand, die er hare bijbels verspreidt, reeds twee scholen heeft gesticht en eerdaags eene kerk zal bouwen.

Bij dit ergerlijk tafereel van heiligschennis is het een niet geringe troost de waardige houding des H. Vaders in het land zijner ballingschap na te gaan. De bijzonderheden van de Paaschplegtigheden en vooral van een bezoek dat Z. H. op het Fransche vaartuig *Jena* op de reede van Gaëta heeft afgelegd, zijn allertreffendst. (*Zoodra plaatsruimte het ons toelaat, zullen wij deze bijzonderheden zoo uitvoerig mogelijk mededeelen.*)

Men schrijft uit Livorno 19 April aan de *Risorgimento*, dat de stad dien dag zeer rustig was. Men had eene nieuwe commissie, bestaande uit alle klassen van burgers, bijeengeroepen om over het lot der stad te beraadslagen; echter bestaat er nog eene magtige partij, die verklaart, zich tot elken prijs tegen de wettige orde van zaken van Florence te verzetten.

Volgens de *Concordia* waren den 23 te Turijn nog allerlei geruchten verspreid over den toestand der vredesonderhandelingen. Sommigen zeiden dat Oostenrijk zijne eenmaal gestelde voorwaarden streng wilde handhaven, anderen daarentegen, dat die mogendheid op aandrang der Fransche en Engelsche gezanten, zich geneigd getoond had, van een gedeelte zijner eischen af te zien. Dit laatste, voornamelijk met betrekking tot de te betalen oorlogskosten, leest men ook in een Parijsch ministerieel dagblad. De *Opinione* zegt dat men *stellig* meende te weten, dat 3000 Oostenrijkers, den 24 Alessandria zouden bezetten.

Een brief uit Napels van 14 dezer, deelt eenige nieuwe bijzonderheden nopens den strijd op Sicilië mede. Angusta, met eene bevolking van 10.000 zielen, stak de witte vlag op, zoodra de Napelsche troepen kwamen opdagen. Syracuse, de sterkste sterkste vesting van Sicilië, heeft zich zonder slag of stoot overgegeven.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 April. Men leest in het Antwerpsch *Handelsblad*: »Van verschillende zijden verhaalt men ons, dat er pogingen zijn aangewend om koning Leopold van Belgie te bewegen de rol van bemiddelaar aan te nemen in het tusschen Duitschland en Denemarken gerezen geschil; men weet echter nog niet of Z. M. dit zal aannemen."

— De heer Thayer, directeur-generaal der Posterijen van Frankrijk is gisteren van hier naar 's Hage gereisd. De nieuwe post-conventie tusschen Frankrijk en Belgie, zoo voordeelig voor beide landen, is ll. Donderdag geteekend.

— De *Patrie* van Brugge meldt, dat eene zoo groote menigte belangstellenden aldaar zijn aangekomen om de wijding van Mgr. Malou tot bisschop van Brugge bij te wonen, dat de logementhouders verpligt zijn, kamers van particulieren af te huren om aan de talrijke aanvragen te voldoen. Het feest zal voorzeker zeer luisterrijk wezen. Z. Em. de Kardinaal-Aartsbisschop zal de wijding verrigten, bijgestaan door de twee oudste bisschoppen van België.

— Tusschen Luxemburg en Arlon zijn belangrijke opdelvingen gedaan van met asch gevulde lijkurnen, eene graflamp, kruiken, muntstukken en meerdere oudheden, uit den Romeinschen tijd; zij zijn naar het Archeologisch genootschap van Arlon vervoerd.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

Van 23 tot 28 April 1849 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel.	50.	Levenloos aangegeven Zonen.	6.
Geboren	170.	dito dito Dochters.	9.
Overledenen	121.	Elders overl. en alhier ingeschreven	12.

Totaal	Gehuwde Paren	472.	Sedert primo Januarij 1849.
	Geborenen	2770.	
	Alhier overledenen	2387	
	Elders overl. en alhier ingeschr.	74.	

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 April.

Koffij: Tot 20½ c. blijft er eenige vraag bestaan naar ord. Cheribon. — Tegen 4 Mei e. k. zijn in veiling aangeslagen: 1451 balen Koffij, van Curaçao per Eliza aangevoerd.

Thee: De helft der te Rotterdam verkochte lading Boreas is voor hier genomen, sedert blijft het artikel vast prijshoudend.

Geraffineerde Suiker wordt bij kleinen omzet op vorige prijzen gehouden; van Ruwe Suiker bedongen 350 vaten Surinaamsch *f* 25 a 27. De N. M. veiling 10 Mei zal de prijzen der Java Suikers bepalen. Specerijen zonder handel. *China* Kaneel op 65 c. gehouden.

Smirna Rozijnen zeer gevraagd tot *f* 13½, ¾ nieuwe Krenten *f* 13½.

Tabak; slechts 24 vaten Maryland ex Henry-Shelton zijn verkocht. 1377 pakken Java Tabak H. S. komen in deze week aan de markt.

Indigo zonder handel, Meekrap vast op vorige prijzen. Zuidzeetraan à *f* 29 zeilende gevraagd. Berger bruine Levertraan *f* 32 blanke *f* 38½

GRAANMARKT.

Poolsche *Tarwe* was heden door schaarschheid prijshoudend; andere soorten waren in een doen met weinig handel: 130 ℔ b. Pools. *f* 345; 120 ℔ dito *f* 330; 134 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 285; 131 ℔ n. Gelders. *f* 260, 265; 128 ℔ n. Munst. *f* 244.

Rogge tot vorige prijzen aan consumptie verkocht: 116 ℔ Petersb. *f* 130; 123, 124 ℔ n. Geld. *f* 128, 140; 124 ℔ Rijn. *f* 143.

Garst en *Haver* zonder handel.

Boekweit prijshoudend: 121 ℔ n. Nijkerker *f* 163.

Op 9 vaten Olie in April ek. 64; Sept., Oct. en Nov. 60½ £vl. *Lijnzaad* Prijsh; 112/13 ℔ Koningsb. *f* 260; 112 ℔ Petersburgsch *f* 260; 112 ℔ Odessa *f* 265. *Raapolie* op 6/w. *f* 41; Vliegend *f* 40; primo Mei ek. *f* 31½, ¼; Sept. *f* 36; Oct. *f* 36¼; Nov. *f* 36¼; Dec. *f* 36⅜ *Lijnolie* per 6/w. *f* 28; Vliegend *f* 27. *Hennepolie* op 6/w. *f* 40. *Raapkoeken* *f* 56, 60; *Lijnkoeken* *f* 8, 10.

LEIDEN, 28 April. Boter *f* 28 tot *f* 31, pr. vierde; Tarwe *f* 8,00 tot 8,50, pr. Mudde; Rogge *f* 5,00 tot 5,30, pr. idem; Garst *f* 3,30 tot 3,50, pr. idem; Haver *f* 2,50 tot *f* 3,00, pr. idem; Paardenboonen *f* 4,20 tot 4,50, pr. idem; Duivenboonen *f* 5,20 tot 5,80, pr. idem.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			28 APRIL 4½ u. gebl.	30 APRIL 4½ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	49⅝	49½	a	49 9/16	49½
Dito Dito	3	»	58⅜	58		58¼	58
Dito Dito op resc.	3	»					
Dito Dito	4	»	77¼	77¼		77 5/16	77 5/16
O. I. Leening	4	»		76¼			
Amortis. Syndic.	3½	»	79¼				
Handel-Maatschappij	4½	»	147½	147½			
Haarlemmermeer	5	»		98			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	»		77¾			
Aand. Holl. S. M.		»					
BELGIE	4½	»					
Dito	2½	»		43½			
Dito bij Rotschild	2½	»	43⅜	43½			
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	10 1/16	10⅛		10 5/16	10⅛
Dito Dito van 510 £	5	»	10 1/16	10⅛		10 5/16	10⅛
Dito bij Dito onb. st.	5	»		9⅞			
Dito	3	»		32½		32⅝	
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	23 15/16	24 1/16		24 5/16	24 5/16
Coupons Ardoins		»	7⅞	7 15/16		8¼	
Passive		»					
Fransche Uitgest.		»					
PORTUGAL, te Londen	3	»	28	27⅞		28¼	28⅛
Dito Dito	4	»	29¼	29¼		29½	29⅜
Dito Ex Coupon		»					
Dito Dito		»					
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»					
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	101 5/16	101		101⅛	
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	100⅝	100¾			
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»		89⅝			
Dito bij Hope	4	»	82	82			
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»		81½			
Cert. te Hamburg	5	»					
Inschrijving in Assignat.	6	»		60			
Cert. van Dito	6	»		60¼			
POLEN, Certific.	4	»					
Dito Aand. met Loten fl 300		f					
Dito Dito fl 500		»		131¾		132	
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.					
Dito Bank-Actiën							

Oost., Met. 5 pc. 71⅝, 72⅜; 2½ pc. 38⅛, ⅜; Eng. Met. 83½; Obl. bij Goll en C°. 5 pc. 68¾; N. Aand. fl 250 245; Fransche 3 pc. 52⅛, ¼, ⅛; Braz. 5 pc. 83; Mexico 27⅜, ¾, 11/16; Peru 47; Ecuador 3⅛, 1/16, ⅛; Grieken 5, ⅛.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56½; Zigt Parijs 56⅞; 2/m. Londen 11,95; Zigt Londen 12,—; 2/m. Hamburg 34⅛; Zigt Hamburg 35; 3/m Lissabon 41½; 3/m. Porto 41½; 2/m. Petersburg 1,80½.

BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

ANTWERPEN, 28 April. Belg. leen. 2½ pc. 46⅞; 5 pc. 91¾; 4½ pc. 82¾; Spanje Ard. 5 pc. 10⅛; Binnenl. 3 pc. 24⅝; Coupons —; Rom. Oblig. 76¼.

PARIJS, 28 April. Fr. 3 pc. 56,63; 4 pc. —,—; 5 pc. 88,20; 5 pc. N. 88,25; Schatk. —,—; Bank-Act. 2390,—; Belg. 1840, 5 pc. 94; 1842, 5 pc. 94; 4½ pc. —; 3 pc. —; Nap 5 pc. 87,—; Spanje 3 pc. Binnenl. 25; 3 pc. Buitenl. —; 5 pc. Act. Rente —; Piem. Leen. 880,—; Passive —; Rom. leen. 78¼.

MADRID, 23 April. Act. Sch. 3 pc. 24⅞; id. 5 pc. 10¾; Uitgest. Sch. 4; Coupons 6¼; Pass. Buit. Sch. —.

LONDEN, 28 April. Cons. op tijd 91⅞ a 92; Braz. 78 a 80; 1829/39 77 a 79, Ecuad. 3⅞ a 4⅛; Ven. 25 a 27; Uitg. 7 a 8; Gren. 18 a 18½; Uitg. 3½ a 3¾; Denem. 3 pc. 66 a 67; Holl. 2½ pc. 50⅜ a 50⅝; id. 4 pc. 77½ a 78; Mexico 29 a 29¼, Peru 62 a 64; Port. 4 pc. 28½ a 29; 3 pc. 27 a 28; 5 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 104½ a 105½; Spanje 5 pc. 16⅞ a 17⅛; id. 3 pc. 32⅛ a 32¼; id. Passive 3⅜ a 3¾.

WEENEN, 26 April. Met. 5 pc. 89; id. 4 pc. 71; 2½ pc. 47½; Bank-Act. 1130; Lot. fl. 250, 90½; id. fl. 500, 146½.

BERLIJN, 28 April. Schuldbr. 3½ pc. 79½; Loten 100¾; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. —; Pools. 4 pc. —; Loten fl. 200, 90½; id. fl. 300, 97½; id. fl. 500, 72¾.

HAMBURG, 27 April. Rusl. Engels. leening 101¾, Cert. bij Stiegl. 4 pc. 81¾; Spanje, Ard. 5 pc. 8½; id. Binnenl. 3 pc. 23⅛.

FRANCFORT, 28 April. Met. 5 pc. 72⅜; 4 pc. 58½; 2½ pc. 38½; Bank-Actien 1130; Darmst. Lot. fl. 50, 71¼; id. fl. 25, 22¼; Badensche Lot. fl. 50, 48; id. fl. 35, 27¼, Nassaus. 21; Holl. 2½ pc 49; W. S. 4 pc. 78; Sijndic. 3½ pc. 79.

ADVERTENTIEN.

(1280) **F. H. OP DEN ENDE,**

Heel- en Vroedmeester,

is Verhuisd naar het Singel, bij de Beulingstraat, N°. 478.

Het Kantoor van KOCK & KOEDIJK

wordt heden VERPLAATST naar de Heerengracht, bij de Heisteeg, N°. 138. (1281)

(1285) De **VADER** van BRENTANO'S R. K. BURGER OUDEN MANNENHUIS te Amsterdam, na eene bijna Vijf en Twintigjarige dienst hetzelve verlatende, zoo verlangen Regenten de Huishoudelijke Directie op te dragen, bij voorkeur aan **GEHUWDE LIEDEN** en zonder kinderen. Hierop reflecterende adressere men zich voor primo Augustus e. k. met vrachtvrije brieven aan het gesticht, Heerengracht, bij de Utrechtschestraat.

GENERAL STEAM-NAVIGATION-COMPANY.

Afvaart van **ROTTERDAM** naar **LONDON.**

Woensdag	2	Mei	's morgens	7	ure.
Zaturdag	5	〃	〃	9	〃
Woensdag	9	〃	's middags	12	〃
Zaturdag	12	〃	's namiddags	1	〃
Woensdag	16	〃	's morgens	7	〃
Zaturdag	19	〃	〃	8	〃
Woensdag	23	〃	〃	11	〃
Zaturdag	26	〃	's namiddags	1	〃
Woensdag	30	〃	's morgens	7	〃

W. SMITH & P. A. VAN ES, Agenten.

STOOMJAGTEN

varende tusschen ROTTERDAM, MIDDELBURG en op alle daartusschen gelegen plaatsen.

Voor de Maand MEI 1849.

Van *Rotterdam.*					Van *Middelburg.*				
Dingsd.	1,	's midd.	12	u.	Dingsd.	1,	's morg.	5½	u.
Woensd.	2,	〃	12	〃	Woensd.	2,	〃	7	〃
Donderd.	3,	's morg.	4	〃	Donderd.	3,	〃	7½	〃
Vrijdag	4,	〃	4	〃	Vrijdag	4,	〃	8½	〃
Zaturdag	5,	〃	4	〃	Zaturdag	5,	〃	9½	〃
Zondag	6,	〃	4	〃	Zondag	6,	〃	10	〃
Maandag	7,	〃	5	〃	Maandag	7,	〃	10½	〃
Dingsd.	8,	〃	5½	〃	Dingsdag	8,	〃	11½	〃
Woensd.	9,	〃	6	〃	Woensd.	9,	〃	5½	〃
Donderd.	10,	〃	6½	〃	Donderd.	10,	〃	6	〃
Vrijdag	11,	〃	7	〃	Vrijdag	11,	〃	7	〃
Zaturdag	12,	〃	7½	〃	Zaturdag	12,	〃	3	〃
Zondag	13,	〃	8½	〃	Zondag	13,	〃	3	〃
Dingsd.	15,	〃	9½	〃	Dingsdag	15,	〃	3½	〃
Woensd.	16,	〃	10½	〃	Woensd.	16,	〃	4½	〃
Donderd.	17,	's midd.	12	〃	Donderd.	17,	〃	6	〃
Vrijdag	18,	's morg.	3½	〃	Vrijdag	18,	〃	7	〃
Zaturdag	19,	〃	3½	〃	Zaturdag	19,	〃	8½	〃
Zondag	20,	〃	3½	»	Zondag	20,	〃	9	〃
Dingsd.	22,	〃	4½	〃	Dingsd.	22,	〃	10½	〃
Woensd.	23,	〃	5½	〃	Woensd.	23,	〃	11½	〃
Donderd.	24,	〃	6	〃	Donderd.	24,	's midd.	12	〃
Vrijdag	25,	〃	7	»	Vrijdag	25,	's morg.	3	〃
Zaturdag	26,	〃	8	〃	Zaturdag	26,	〃	3	〃
Zondag	27,	〃	8½	〃	Zondag	27,	〃	3	〃
Dingsd.	39,	〃	10½	〃	Dingsd.	29,	〃	4½	〃
Woends.	30,	〃	11	〃	Woensd.	30,	〃	5½	〃
Donderd	31,	〃	12	〃	Donderd.	30,	〃	6½	〃

De goederen kunnen slechts tot één uur *voor* de afvaart, ter verzending aangenomen worden.

Er bestaan geregelde Diligence-diensten tusschen de Steden *Middelburg* en *Vlissingen*, de Stad *Zierikzee* en het Veer te *Zype*, alsmede de Stad *Goes* en het Veer *Wolfaartsdijk*, alwaar ook een aanlegplaats is.

(1269) IN HET

BLOEMEN FABRIEK

van A. PERRIN, Oude Leliestraat, N°. 10,

wordt gemaakt voor winkeliers of particulieren en wel tegen de *Parijsche prijzen*: Alle soorten van Bloemen voor **ROOMSCHE KERKEN**, als: ronde en platte ALTAARBOUQUETTEN, Slingers voor waskaarsen, Guirlandes en Kransjes voor strooisters of jonge jufvrouwen, die de eerste communie doen, Kransjes voor Moedergodsbeelden, en verder al wat kan worden verlangd: *Ook de zeer goedkoope soorten van Bloemen*, (voor de stad of voor het platte land) om ter gelegenheid van bruiloften of andere feesten kamers, tafels, spiegels, stoelen, pijpen, enz. te versieren als ook (**GROOTE LOSSE BLOEMEN, OM TUSSCHEN LEVENDIG GROEN TE GEBRUIKEN,**) als ook: Bloemen, bladen, knoppen, mos en andere benoodigdheden voor *Bankel- en Suikerbakkers.*

Worden insgelijks gemaakt de goedkoope soorten van Bloemen voor hoeden en mutsen. *Repareert ook Beschadigde Vaas- en andere Bouquetten.* (Verkoopt hetgeen noodig is om Bloemen te maken.)

Is Ontvangen om te verkoopen tegen zeer lage prijzen, voor rekening van een **PARIJSCHE FABRIKANT:** Eene mooije partij nieuwe en fijne *Zomerbloemen* voor hoeden en mutsen, als ook een assortiment bouquetten voor vazen, manden, Jardinieres enz.

VOLGENS DEN NIEUWSTEN SMAAK worden uitgeslagen in 12 nieuwe en verschillende patronen, alle soorten van Stoffen voor hoeden, mutsen, mantilles, kleedjes enz.

(1283) De Boekhandelaar J. R. VAN ROSSUM, te *Utrecht*, heeft alom verzonden en verkrijgbaar gesteld:

PROSPECTUS

EENER NEDERDUITSCHE

VOLLEDIGE UITGAVE

der Ascetische en Dogmatische Werken,

VAN DEN

H. ALPH. MAR. DE LIGUORI.

De allezins voordeelige voorwaarden en de buitengewoon goedkoope prijsbepaling aan deze uitgave verbonden, zullen voorzeker de godsdienstige lezers en lezeressen aanmoedigen, om zich die allernuttigste werken aan te schaffen en daarop vóór den 15 Mei e. k. in te schrijven, hetzij bij hun gewonen Boekhandelaar of wel door opgave aan den Uitgever J. R. VAN ROSSUM.

De Heeren Gebr. VERHOEVEN, te 's Bosch, hebben zich voor geheel *Noord-Braband* met de bezorging aan de Boekhandelaren voor hunne respective inteekenaren belast.

(1267) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, zoo mede bij den Uitgever dezer Courant, bij H. A. ZWEERS te Amsterdam en J. R. VAN ROSSUM te Utrecht, zijn heden voorhanden:

L'ESCLAVE VINDEX, par L. VEUILLOT . . ƒ 0.40
LES LIBRES PENSEURS, par le même . . » 1.25
JACOB VAN ARTEVELDE, door H. CONSCIENCE, 3 deelen, 8°. . . . . ƒ 3.50
HISTORISCHE BESCHRIJVING VAN JERUZALEM, benevens een plan (zeer net gegraveerd) dier H. Stad en deszelfs voorburgen, ten tijde van J. C. volgens de wereldsche en heilige schrijvers, ten gebruike der Khristene Jeugd. (met kerkelijke goedkeuring) ƒ 0.35

En de volgende voor de maand Mei.

COURONNE à la Ste. Vièrge ou nouv. Mois de Marie, par LEBON, vol. in 18° de 400 pages . . ƒ 0.60
MOIS DE MARIE, par un prêtre de BELLEY . » 0.65
Le même » de MOULINS . » 0.25
Le même par l'abbé de BUSSY . . . . » 0.60
Le même au pied de la Croix, 536 pages in 18° » 1.10
Le même à l'usage des Séminaires . . . » 0.25
LES MATINÉES du Mois de Marie . . . . » 0.40
CHANTS à MARIE, pour le moi de Mai et les Fêtes de la Ste. Vièrge, musique de Lambillotte, 1e partie ƒ 2.00
Les mêmes . . . . 2e » » 2 50
MAAND VAN MARIA aan den voet des Kruis. » 0.80
L'ANNÉE DE MARIE ou Pélérinages aux Sanctuaires, suivis de Méditations, ornés de 52 gravures, 2 vol. 12° ƒ 2.00
L'ANNÉE DE MARIE. La Vièrge Mère ou les glorienses prérogatives de Marie, par Declèves, 8° 486 pages ƒ 1.25
LE COEUR ADMIRABLE de la T. S. Mère de Dieu, par EUDES, 2 vol. 8°. . . . . ƒ 3 00
LE TRÉSOR DES SERVITEURS DE MARIE, ou Méditations sur les vertus... de la Ste. Vierge, par DUPONT, 430 pag. 12° . . . . ƒ 0.80
LA SOLITUDE DES VIÈRGES ou la vie et les vertus de la Ste. Vièrge, par le P. GENTIL, 490 pag. 12°. ƒ 1.00
CONFÉRENCES SUR LES GRANDEURS de la Ste. Vièrge, par l'abbé COMBALOT, in 8°. . . . . . ƒ 3.75
NOTRE DAME DE CONSOLATION, par A. DEVOILLE, 2 vol. . . . . ƒ 2.00
LES GRANDEURS DE MARIE, par DUQUESNE. » 0.90
VISITES, Neuvaines et Prières en l'honneur de la Ste. Vièrge. . . . . ƒ 0.45

(1272) J. J. ARKESTEYN EN ZOON, te 's Hertogenbosch, hebben verzonden en uitgegeven:

LEERREDEN OVER HET WELDADIGE VAN DE GODSDIENST, door den Eerwaarden Pater BRYDAINE, uit het Fransch vertaald door C. STOLK, R. C. Pastoor, bijzonder ter lezing aanbevolen aan *Catholijke* leken en ter overweging gegeven aan *Protestanten*, *kerkelijk goedgekeurd*, gr. 8vo. 84 bladzijden . . . . ƒ 0.40
DE MAAND MARIA VOOR DE JEUGD, naar het Fransch, door C. A., *kerkelijk goedgekeurd* . . . . ƒ 0.15
A. VAN MAASELAND: **UITLEGGING** der Feestdagen van de Allerzaligste Moeder Maagd MARIA, met eene verhandeling over het vereeren en aanroepen der Heiligen en over het vereeren hunner Relikwiën en Beelden. *Kerkelijk goedgekeurd* . . . . ƒ 0.20
HET MOEDER GODS BOEKJE of leven der Allerheiligste Maagd MARIA, volgens het Evangelie en de Kerkvaders. *Kerkelijk goedgekeurd* . . ƒ 0.10
WAAROM VEREEREN DE CATHOLIJKEN DE H. MAAGD MARIA boven alle andere Heiligen? *Kerkelijk goedgekeurd* . . ƒ 0.15
DE MARTELAAR VAN HET KRUIS, Episode uit de geschiedenis der kruistogten, naar het Fransch, met eene plaat, in net kartonnen bandje ƒ 0.70

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.